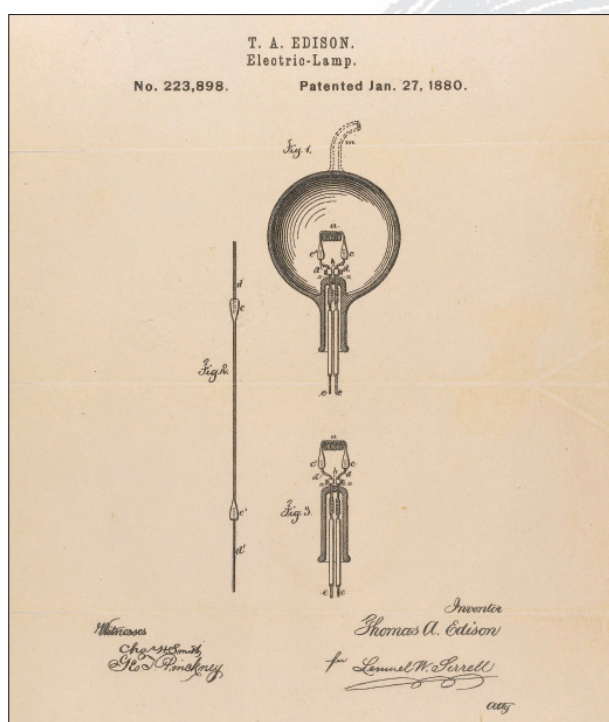

Žárovka – ďábelský plán?

Jakkoli byl Thomas Alva Edison geniální muž, neměl pravdu, když tvrdil, že spánek je pouhopouhý zlozvyk. A žárovku bezpochyby vynalezl lidem natruc, aby nemarnili čas neproduktivním spánkem a civilizace se mohla vyvíjet na plný plyn.

Ďábelský plán Edisonovi skoro vyšel. Odborníci spočítali, že obyvatelé spí nyní o pětinu času méně než před vynálezem žárovky.

Edisonově žárovce předcházelo veliké pracovní úsilí a finanční investice při hledání vhodného vlákna k výrobě žárovky. Nakonec se mu nejlépe osvědčilo zuhelnatělé bavlněné vlákno. V roce 1879 vyrobil žárovku, jejíž životnost byla 45 hodin. Dalším pokrokem v bádání bylo wolframové vlákno (1908) a vlákna ze slitiny osmia a wolframu. Edison byl první na světě, kdo zahájil sériovou výrobu žárovky a uvedl ji do praktického života.

Lidé dlouhé roky svítili loučí, později kahanem s řepkovým nebo lněným olejem, svíčkou z loje nebo vosku. Na počátku 19. století se přihlásil svítiplyn, po padesáti letech začal svítit petrolej. Patrně první, kdo sestrojil žárovku, byl Angličan William Grove v roce 1840. Vlákno jeho žárovky bylo z platiny. V roce 1845 vyměnil Američan J. W. Starr toto vlákno za uhlíkové a německý mechanik Heinrich Goebel použil roku 1854 jako vlákno zuhelnatělou bambusovou štěpinu. Všechny tyto žárovky měly společný nedostatek - malou životnost.

Byl také u zrodu rozvodů elektrického vedení pro napájení žárovek. Mýlil se pouze v tom, že prosazoval stejnosměrný proud, který byl později nahrazen střídavým.

Patent č. 22 38 98 na žárovku obdržel Edison 27. ledna 1880. V dalších letech však žárovku i nadále zdokonaloval.